ДНЕВНИКЪ

(стенографический)

на

V Обикновенно Народно Събрание

(трета редовна сесия).

XXI ЗАСѢДАНИЕ, СРѢДА, 22 НОЕМВРИЙ 1889 ГОДИНА.

(Начало въ 2 часа слѣдъ пладнѣ, подъ прѣдсѣдателството на подпрѣдсѣдателя г-на Д. Петкова).

Прѣдсѣд.: (Звъни). Засѣданието се отваря. Г-нъ секретарь Матакиевъ ще прочете списъка на г-да прѣдставителитѣ, за да се види, кой присѫтствува и кой отсѫтствува отъ днешното засѣдание.

Секр. Я. Д. Матакиевъ.: (Чете списъка). Отсѫтствуватъ: Кр. Великовъ, Я. Нейковичъ, Ив. Цанковъ, К. Поповъ, Г. Живковъ, Ст. Паница, Ив. Ивановъ, Д. Грековъ, П. Поповъ, Н. Станевъ, Г. Антоновъ, Ц. Леонковъ, Г. Жабленски, Н. Храновъ, Д. Марковъ, Н Шивачовъ, С. Стамболовъ, Ив. Антоновъ, Хр. Търневъ, Д. Тончевъ, П. Костовъ, Д. Митовъ, Д. Стояновъ, Ц. Даровски, Гр. Начовичъ, К. Стоиловъ, Е. Моамеледжи, Хр. Ивановъ, А. Гр. Каракашевъ, М. Коновъ, Н. Беневъ, Н. Странски, С. Коцовъ, Хр. Дюкмеджиевъ, Д. Китовъ, Я. П. Любеновъ, Юр. Маноловъ, П. Калайджиевъ, Х. Неджибъ Бей, Сл. Тѫпчилещовъ, Ф. Щърбановъ, Т. Кировъ, Мехмедъ Ефенди, А. Радевъ, Я. Георгиевъ, Х. Мар. Цековъ, П. Рачовъ, Д-ръ Стефановъ, С. Димитровъ, К. Велевъ, И. Богдановъ, В. Маноловъ, Д-ръ Я. Геровъ, Ил. Щърбановъ, Я. Ангеловъ, Н. Даскаловъ, Т. Кесяковъ, М. Георгиевъ, Ив Саллабашевъ, Ив. Стамболовъ и Ст. Странски.

Прѣдсѣд.: Отъ 285 души прѣдставители въ днешното засѣдание отсѫтствуватъ 61 души, а присѫтствуватъ 224; слѣдователно, има законно число прѣдставители, за да се отвори засѣданието и да се пристѫпи къмъ разглеждание положенитѣ на дневенъ редъ въпроси.

На дневенъ редъ за днешното засѣдание сѫ слѣдующитѣ въпроси:

«I. Продължение отъ второто четение на законопроекта за пощитѣ и телеграфитѣ;

II. Избирание комиссия за прѣглеждание смѣткитѣ на II-то и III-то Обикновенно Нар. Събрание;

III. Първо четение законопроекта за въвеждание измѣнение въ административното дѣление територията на България;

IV. Първо четение законопроекта за допълнителенъ отдѣлъ къмъ Отоманский Наказателенъ Законъ;

V. Съобщение на едно прѣдложение отъ Финансовото Министерство за да се отпустне 150 дюлюма правителственна земя на жителитѣ отъ село Ивановци, Видинска околия».

Г-нъ секр. ще прочете скратения протоколъ отъ миналото засѣдание.

Секр. Лѣкарский: (Чете скратений протоколъ отъ XX-то засѣдание).

Прѣдсѣд.: Има ли нѣкой да направи забѣлѣжка върху прочетений протоколъ? (Никой не иска дума). Понеже никой не прави забѣлѣжка, протокола се приема за редовенъ.

Прѣди да се пристѫпи къмъ въпроситѣ положени на дневенъ редъ, ще съобща на Нар. Събранне, че г-нъ Княжеский Комиссарь, като заяви на бюрото, че понеже двама отъ членоветѣ на военната комиссия отсѫтствували — единий по болѣсть, а другий по други причини и като не е възможно да работи комиссията, а имало 2—3 законопроекта, които тя трѣбвало да разглежда, — моли Нар. Събрание, чрѣзъ бюрото, да се избержатъ още трима допълнителни членове къмъ военната комиссия. (Гласове: Съгласни). Приема ли Нар. Събрание това прѣдложение? (Гласове: Приема). Който го не приема, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се. Какъ желае Нар. Събрание да стане избиранието на тримата допълнителни членове на военната комиссия: бюрото ли да ги прѣдлага, или г-да прѣдставителитѣ? (Гласове: Бюрото). Който не приема, щото бюрото да прѣдлага тия лица, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Значи бюрото ще ги прѣдлага.

Бюрото прѣдлага за допълнителенъ членъ въ тѫзи комиссия г-нъ Сарѫ-Ивановъ. (Гласове: Приема се). Който не го приема, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Прѣдлага се г-нъ Градинаровъ. (Гласове: Приема се). Който не го приема, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Прѣдлага се г-нъ Цвикю. (Гласове: Приема се). Който не го приема, да си вдигне рѫката. (Меншество). Приема се.

И тъй избраха се за допълнителни членове къмъ военната комиссия г-да Сарѫ-Ивановъ, Градинаровъ и Цвикю. Моля г-на докладчика по законопроекта за пощитѣ и телеграфитѣ да земе мѣстото си и да докладва.

Докл. Д. Ц. Коцовъ: (Чете):

«Глава девета.

За наказанията.

Чл. 176. Всѣкой, за когото се докаже да е прѣнесалъ на открито или въ пакети писма или други прѣдмѣти показани въ чл. 1 на настоящия законъ се наказва съ глоба отъ 5 до 50 лева.

За всѣко повторение, глобата се удвоява и виновния се наказва съ затворъ отъ 5 дни най-малко до 1 мѣсецъ най-много».

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема чл. 176-й, както се прочете отъ г-на докладчика, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл.: (Чете):

«Чл. 177. Който употрѣби пощенска марка, която е служила вече единъ пѫть, наказва се съ глоба отъ 10 до 100 лева.

Ако прѣстѫплението се повтори отъ сѫщото лице, виновния се наказва съ затворъ отъ 5 дни до единъ мѣсецъ и глобата се удвоява».

Тукъ комиссията направи измѣнение въ глобата, съ която се наказва тоя, който употрѣби пощенска марка, която е вече служила единъ пѫть, именно намали глобата «отъ 10 до 100 лева» намѣсто «отъ 25 до 500 лава». Моля Нар. Събрание да приеме чл. 177 съ измѣнението на комиссията.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема чл. 177-й, както се прочете съ измѣнението на каммиссията, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл.: (Чете):

«Чл. 178. Наказва се съ затворъ отъ шесть мѣсѣци до три години, който прѣправи български или чуждестранни пощески марки или който съзнателно ги употрѣби или продаде».

Коммисията го приема безъ измѣнение.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема чл. 178-й, както се прочете отъ г-на докладчика, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл.: (Чете):

«Чл. 179. Наказватъ се: а) съ глоба отъ 10 до 100 лева тия, които включаватъ въ простата или прѣпоръчената си корреспонденция злато, сребро, драгоценности и други какви и да е скѫпоцѣнни вѣщи, обаче прѣдоставя се на Глав. Дирекция, вмѣсто да прѣслѣдва прѣстѫплението прѣдъ сѫдътъ, да конфискува хванатитѣ въ такива писма запрѣтени прѣдмѣти; б) съ глоба отъ 25 до 500 лева тия, които включаватъ пари въ котии съ обявена цѣнность, въ пощенски колети и посилочна корреспонденция, и в) съ глоба отъ 5 до 50 лева, тия които включаватъ писма въ посилочна корреспонденция, въ пощнески колети или въ кутии съ обявена цѣнность.

Образцитѣ отъ стоки, които иматъ продажбна цѣна се конфискуватъ».

Коммиссията го приема безъ измѣнение.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема чл. 179 й, както се прочете отъ г-на докладчика, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл.: (Чете):

«Чл. 180. Наказватъ се съ затворъ отъ една седмица до шесть мѣсѣци и съ глоба отъ 20 до 500 лева всички, за които се докаже, че съ цѣль да турятъ пощенската администрация подъ оговорность, сѫ умишленно обявили по-голѣма стойность отъ оная, която е въ дѣйствителность вложена въ писмата и вѫзелитѣ, или пъкъ сѫ обявили вложена стойность, която не сѫществува».

Коммиссията го приема безъ измѣнение.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема чл. 180-й, както се прочете отъ г-на докладчика, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл.: (Чете):

«Чл. 181. Ако се докаже, че нѣкой умишленно е обявилъ стойностьта въ по-малко отъ дѣйствително вложената въ писмата или кутиитѣ съ обявена цѣность сумма, а тъй сѫщо и въ вѫзелитѣ, виновния се наказва съ затворъ отъ петь дни до единъ мѣсѣцъ или съ глоба отъ 5 до 500 лева. За всѣко повторение, освѣнъ горнитѣ наказания, повече вложената сумма се конфискува за въ полза на дѣржавното съкровище.

Коммиссита е приела тоя членъ съ измѣнение, именно думитѣ «отъ 5 дни» се изхвърлиха и слѣдъ думата «мѣсѣцъ» се прибави думата «или». Това измѣнение коммиссията направи съ съгласието ня г-на м-стра.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема чл. 181-й, както се прочете съ измѣнението на коммиссията, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл.: (Чете):

«Чл. 182. Нарушителитѣ на чл. 76 на третя глава, се наказватъ съ глоба отъ 10 до 1000 лева, и ако се докаже, че това е направено умишленно, виновнитѣ се осѫждатъ съобразно съ наказателний законникъ и споредъ слѣдствията на прѣстѫплението».

Коммиссията прие тоя членъ съ измѣнение, че се исхвърлиха думитѣ: «на трета глава» които сѫ излишни, понеже се казва членъ 76.

Прѣдсѣд: Който не приема чл. 182-й, както се прочете съ измѣнението на коммиссията, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл.: (Чете):

«Чл. 183. Който строши или отвори съ ключъ или открадне пощенски ковчегъ съ цѣль да земе едно или повече писма, наказва се съ глоба отъ 100 до 500 лева, и съ затворъ отъ 10 дни до единъ мѣсѣцъ. Сѫщото наказание се налага и на онія, които откраднѫтъ писма отъ пощенската станция.

Който строши пощенска кутия безъ омисьлъ, наказва се съ глоба отъ 5 до 20 лева, като заплати и обезщетението.

Наказва се тоже съ глоба отъ 20 до 200 л., който открадне пощенска кутия безъ да е искалъ да се ползува отъ вложената въ нея корреспонденция».

Коммиссията го приема безъ измѣнение.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема чл. 183-й, както се прочете отъ г-на докладчика, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл.: (Чете):

«Чл. 184. Който по немарливость или неволно би направилъ нѣщо, което да повреди телеграфнитѣ съобщения, наказва се съ глоба отъ 5 до 20 лева и плаща обезщетението за повредата».

Коммиссията го приема безъ измѣнение.

Прѣдсѣд.: Що се гласува. Който не приема чл. 184 й, както се прочете отъ г-на докладчика, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл.: (Чете):

«Чл. 185. Който безъ разрѣшение на правителството прѣдаде или приеме посрѣдствомъ машини или другъ нѣкой способъ корреспонденцията отъ едно мѣсто за друго, наказва се съ затворъ отъ единъ мѣсецъ до една година и съ глоба отъ 200—2000 л.

Машинитѣ и инструментитѣ, съ които си е послужилъ, се конфиксуватъ».

Коммиссията го прие безъ измѣнение.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема чл. 185-й, както се прочете отъ г-на докладчика, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл.: (Чете):

«Чл 186. За нарушение ал. 2 чл. 10 й отъ настоящий законъ, виновнитѣ се наказватъ съ глоба отъ 20 до 100 лева».

Коммиссията приема тоя членъ безъ измѣнение.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема чл. 186-й, както се прочете отъ г-на докладчика, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл.: (Чете):

«Чл. 187. Който съ прѣсичание на телеграфнитѣ жици и стълбове или съ повреждание на апаратитѣ или по какъвто и да е билъ другъ начинъ е умишленно причинилъ прѣкратявание на електрическото течение, наказва се съ затворъ отъ три мѣсеца до двѣ години и съ глоба отъ 40 до 200 лева».

Коммиссията го приема безъ измѣнение.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не прима чл. 187 й, както се прочете отъ г-на докладчика, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл.: (Чете):

«Чл. 188. Всички лица, които прѣзъ нѣкое мятежническо дѣйствие сж разрушили или повредили една или повече телеграфни линии, или които сж нахлули въ една или повече телеграфни станции, или по какъвто да е билъ другъ начинъ сж прѣкъснали телеграфнитѣ съобщения или корреспонденции между разнитѣ правителственни учреждения, или пъкъ съ сила се съпротивили за възстановлението на нѣкоя телеграфна линия, наказватъ се съ затворъ отъ 3 мѣсѣци до двѣ години и съ глоба отъ 200 до 1000 лева безъ да се избаватъ отъ наказанията, които може да имъ навлѣче тѣхното участие съ мятежницитѣ».

Коммиссията го приема безъ измѣнение.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който на приема чл. 188 й, както се прочете отъ г-на докладчика, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл.: (Чете);

«Чл. 189. Всѣко нападение, всѣко прѣпятствие извършено съ насилие противъ надзорницитѣ на телеграфнитѣ линии, при испълнението на длъжноститѣ имъ, навлича на виновнитѣ наказанията прѣдвидени за разбунтувание въ наказателния законъ. За подобни прѣстжпления се съставя актъ отъ мѣстнитѣ административни или полицейски власти».

Въ тоя членъ коммиссията исхвърли думитѣ: «прѣдвидени за разбунтувание въ наказателния законъ», а вмѣсто тѣхъ прибави: «съ затворъ отъ 3 до 5 години».

Прѣдсѣд: Ще се гласува. Който не приема чл. 184-й, както се прочете съ измѣнението на коммиссията, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл.: (Чете):

«Чл. 190. Ако се докаже, че нѣкой отъ телеграфнитѣ чиновници издаде тайната на телеграммитѣ, той се наказва съ глоба отъ 100 до 2.000 лева и съ затворъ отъ два мѣсеца до една година. Освѣнъ това, виновнитѣ се наказватъ за повредитѣ и загубитѣ отъ издаванието тайната».

Коммиссията измѣнява наказанието «отъ два мѣсеца до една година» съ «отъ три мѣсеци до три години». Увеличи се наказанието да бжде по-тѣжко, защото издаванието на една тайна, било дьржавна или частна, не е малко прѣстжпление, за туй и наказанието трѣбва да бжде по-голѣмо.

Моля Нар. Събрание да приеме чл. 190-й, както се прочете съ измѣнението на коммиссията.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема чл. 190-й, както се прочете съ измѣнението на коммиссията, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл.: (Чете):

«Чл. 191. Всѣкой телеграфенъ чиновникъ или служащъ признатъ за виновенъ въ унищожение или умишленно побьрквание на нѣкоя телеграмма, наказва се съ затворъ отъ една до три години».

Подиръ този членъ коммиссията прибави една забѣлѣжка, която гласи: (Чете):

„Забѣлѣжка: Ако телеграммата е правителственна, наказанието се удвоява".

Свящ. Франговъ: Г-да прѣдставители! Тукъ има глоба за лица, които отварятъ телеграмми, но не е прѣдвидено, когато се случи нѣкой пощенски чиновникъ да отвори нѣкое писмо и послѣ да го проважда на человѣка, на когото е адрессирано. Желателно би било, когато се отваря нѣкое писмо или телеграмма, да се вика самото лице, до което е адрессирано и въ негово присжтствие да се отваря.

Прѣдсѣд.: Въ тоя членъ не се говори нищо за отваряние на писма, а просто за умишленно побьрквание на нѣкоя телеграмма. За това, ако имате да прѣдлагате нѣщо, прѣдложете го въ слѣдующий членъ, гдѣто му е мѣстото.

Докл.: Коцовъ: Слѣдующий чл. удовлетворява г-на Свящ. Франгова за това, което той иска.

Прѣдсѣд.: Който не приема чл. 191-й съ измѣнението на коммиссията, съ което е съгласенъ и г-нъ М-ръ, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл.: (Чете):

«Чл. 192. Ония отъ чиновницитѣ, които съобщятъ имената на корреспондующитѣ по телеграфа или нарушатъ тайната на

отворенитѣ писма, се наказватъ съ глоба отъ 20 до 100 лева и за повторение изваждатъ се отъ служба».

Коммиссията е приела тоя членъ безъ измѣнение.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема чл. 192-й, както се прочете отъ г-на докладчика, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл.: (Чете):

«Чл. 193. Който чиновникъ потаи едно писмо или кутия съ обявена цѣнность, или пъкъ какво и да е писмо, наказва се съ затворъ отъ една до три години.

Освѣнъ това, осѫжда се да плати потаенитѣ отъ него цѣнности».

Коммиссията го е приела безъ измѣнение.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема чл. 193 й, както се прочете отъ г-на докладчика, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл.: (Чете):

«Чл. 194. Всѣко лице, което чрѣзъ обѣщание подаръци, заплашвания или чрѣзъ друго срѣдство за подкупуване би подбудило нѣкого отъ пощенскитѣ чиновници да наруши тайната на кореспонденцията или да потаи цѣнности повѣрени на пощата, счита се за съучастникъ на виновния и се наказва съ сѫщитѣ наказания».

Приетъ безъ измѣнение.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема чл. 194 й, както се прочете отъ г-на докладчика, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл.: (Чете):

«Чл. 195. Наказватъ се съгласно прѣдшествующитѣ чл. чл. 193-й и 194-й всички, които откраднѫтъ или съучаствуватъ въ кражба на вѫзели и посилки съ обявена цѣнность или посилки безъ обявена цѣнность».

Коммиссията е приела тоя членъ, както е въ законопроекта.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема чл. 195 й, както се прочете отъ г-на докладчика, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл.: (Чете):

«Чл. 196. За отпущения или нередовности по службата, а сѫщо и за несъобразяването съ правилата и наставленията на телеграфитѣ и пощитѣ, чиновницитѣ отъ това вѣдомство подлѣжатъ на дисциплинарни наказания, на които вида, размѣра и начина за налаганието се опрѣдѣлятъ съ особенъ правилникъ».

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема чл. 196-й, както се прочете отъ г-на докладчика, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Докл.: (Чете):

«Чл. 197. Всички закони и устави по пощитѣ и телеграфитѣ, издадени до сега, се отмѣняватъ съ настоящия законъ».

Приетъ безъ измѣнение.

Прѣдсѣд.: Ще се гласува. Който не приема чл. 197-й, както се прочете отъ г-на докладчика, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Третото четение на закона ще стане въ идущото засѣдание.

Вторий въпросъ отъ дневний редъ е избирание коммиссия за прѣглеждание смѣткитѣ на II-то и III-то Обикновенно Нар. Събрание. То е направено отъ г-на Китанчева.

Тр. Китанчевъ: Г-да прѣдставители! Миналото засѣдание, като направихъ прѣдложение за избирание Коммиссия, която да прѣгледа смѣткитѣ на II-то и III-то Обик. Нар. Събрание, азъ не знаѣхъ, че сѫществували по прѣди двѣ други подобни Коммиссии. Ако г-да прѣдставителитѣ мислятъ, че до сега избраната Коммиссия по прѣглеждание смѣткитѣ на IV-то Обик. Нар. Събрание може да разгледа и тия смѣтки, азъ не съмъ противъ, защото сѫщностьта на прѣдложението ми бѣше, да се разгледатъ смѣткитѣ на II-то и III-то Обик. Нар. Събрание. Понеже освѣнъ самото Нар. Събрание, никой другъ не може да прѣглежда тия смѣтки, пъкъ мина толкова врѣме и до сега тия смѣтки, не сѫ прѣгледани, за това, ако г-да прѣдставителитѣ намиратъ за възможно, то може да се възложи тая работа на сѫщата тѫзи коммиссия, която разгледа смѣткитѣ и на IV-то Обик. Нар. Събрание. Но, отъ друга страна, понеже има членове отъ тая коммиссия, които отсѫтствуватъ, азъ прѣдлагамъ коммиссията да се допълни съ още четирма души членове, понеже има повече работа и тѣ трѣбва да бѫдѫтъ повече.

Прѣдсѣд.: Съобщавамъ на г-на Китанчева и Нар. Събрание за свѣдение, че избраната коммиссия за прѣглеждание смѣткитѣ на IV-то Обик. Нар. Събрание, до колкото се знае, се занимава и съ смѣткитѣ и на III-то Нар. Събрание. Тъй щото, ако искате може само да се допълни числото на нѣколко членове.

Д. Кознички: Понеже отсѫтствуватъ отъ тая коммиссия двама-трима души, не е злѣ, да се допълни съ трима-четирма още, за да може да прѣгледа смѣткитѣ и на V-то Нар. Събрание и прѣдлагамъ членоветѣ да се прѣдлагатъ отъ бюрото.

Прѣдсѣд.: Приема ли Нар. Събрание да се допълни коммиссията съ още четирма души? (Гласове: Приема.) Който е противъ, да си вдигне ржката. (Никой не вдига.) Приема се.

Г-нъ Китанчевъ прѣдлага да се допълни коммиссията съ четирма души. Който е противъ, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Прието.

Какъ желае Нар. Събрание: Бюрото ли да прѣдлага лицата или Събранието? (Гласове: Бюрото).

Бюрото прѣдлага г-на Коцова. (Гласове: Приема се). Който не го приема, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Бюрото прѣдлага г-на Тилбезова. (Гласове: Приема се). Който не го приема, да си вдигне ржката. (Никой не вдига) Приема се.

Бюрото прѣдлага г-на Насалевски. (Гласове: Приема се). Който не го приема, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Бюброто прѣдлага г-на Божилова. (Гласове: Приема се). Който не го приема, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Прима се.

И тъй за допълнителни членове на тая коммиссия за прѣглеждание смѣткитѣ на II-то и III-то Обик. Нар. Събрание сѫ избрани: Коцовъ, Тилбезовъ, Насалевски и Божиловъ.

(Звъни) 5 минути отдихъ.

(Слѣдъ отпускъ).

Прѣдсѣд.: (Звъни). Засѣданието се продължава. На дневенъ редъ е първо четение законо-проекта за въвеждание измѣнения въ административното дѣление територията на България.

Г-нъ секретарь ще прочете законопроекта.

Секр. Я. Д. Матакиевъ: (Чете):

«М-рство на Вѫтрѣшнитѣ Дѣла. Отдѣление Административно Полицейско. No. 11689. Ноември 20-й день 1889 г. гр. София.

Г-ну Прѣдсѣдателю на V-то Обикновенно Нар. Събрание.

Като испращамъ съ настоящото 350 екземпляра отъ законопроекта за въвеждание измѣнения въ административното дѣление територията на Княжеството, имамъ честь, да Ви моля г-не Прѣдсѣдателю, да го внесете въ Нар. Събрание за разглеждание.

Прилагамъ прѣписъ отъ Височайшо одобрения докладъ отъ 20 того подъ No. 11679, чрѣзъ който се разрѣшава внасянието въ Народното Събрание тоя законопроектъ.

Министръ: С. Стамболовъ.
Главенъ секретаръ: И. Луковъ.
Началникъ на отдѣлението: Т. Василиевъ.

„На първообразното съ собственната ржка на Негово Царско Височество написано
„одобрено: Фердинандъ".

Докладъ до Негово Царско Височество Княза

No. 11679.

Господарю!

На основание чл. 109 отъ конституцията, имамъ честь най-покорно да помоля Ваше Царско Височество да благоволите да разрѣшите, да се внесе въ III-та редовна сесия на V-то Обикновенно Нар. Събрание за разглеждание приготовения отъ повѣреното ми министерство законопроектъ за въвеждание измѣнения въ административното дѣление на Княжеството.

Съмъ, Господарю на Ваше Царско Височество най-покоренъ служитель и вѣренъ поданникъ.

Гр. София, 20 Ноември 1881 год.
М-ръ на Вжтрѣш. Дѣла (Подп.): Ст. Стамболовъ.
За началникъ на Отдѣлението: Р. Цонзаровъ.

„ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТѢ

къмъ законопроекта за въвеждание измѣнения въ административното дѣление територията на България.

Въ министерството на Вжтрѣшнитѣ Дѣла, въ течение на послѣднитѣ шесть години, сж постжпили прошения за въвеждание измѣнения въ сжществующото административно дѣление на държавата. Нѣкои отъ тия прошения, направени по подбуждането на частни — лично заинтересовани — лица, незаслужватъ внимание; но другитѣ, основани на очевидни и важни мотиви, не могжтъ да се оставятъ неудовлетворечи, колкото и да не е въ интересътъ на държавата да ставатъ често промѣнения въ административното дѣление. Вслѣдствие на това Министерството на Вжтрѣшнитѣ Дѣла, като взе прѣдъ видъ мнението на надлѣжнитѣ окржжни съвѣти и мѣстнитѣ окр. управители, приготви приложенния тукъ законопроектъ за въвеждание нѣкои измѣнения въ административното дѣление на България, споредъ който: 1) закрива се Трѣвненската околия; 2) прѣмѣстятъ се сѣдалищата на Рупчоската и Изворската околия; 3) Орханийската околия се отцепва отъ Вратчанското окржжие и се присъединява на Софийското, и 4) прѣхвърлятъ се отъ едни околии въ други 58 села. Закриването Трѣвненскота околия е извикано по съображение, че тя е много малка (всичко 17397 жители) и селата ѝ сж доста близо до Дрѣново. Сѣдалището на Рупчоската околия се прѣмѣстя отъ с. Чепеларе въ с. Хвойна по единственната причина, че Чепеларе е на самия край на околията, и половината отъ селата отстоятъ на 8—12 часа далечъ отъ него. Селото Хвойна е избрано, като по-централно; то лѣжи на главния пжть, който води отъ Пловдивъ и Станимака прѣзъ Чепеларе за Бѣло Море. Що се отнася до мѣстяние сѣдалището на Изворската околия отъ Изворъ въ Босилеградъ — то става както за улеснение на населението, така и за удобство на държавнитѣ учреждения въ тая околия. Селото Изворъ състои отъ 15—20 кжщи и нѣколко крьчми, намира се на единъ голъ ридъ, и съобщенията му съ селата сж много трудни, когато Босилеградъ има повече отъ 100 кжщи, лѣжи при рѣка въ една доста хубава рътлина и въ културно отношение стои несравнено по-горѣ отъ Изворъ. Освѣнъ това, въ Изворъ нѣма никакви здания що-годѣ згодни за помѣщение на учрежденията; останалото отъ турско врѣме здание, което до сега служеше за тая цѣль, тия дни се съборило. Отцѣпването Орханийската околия отъ Вратчанското окржжие и присъединяването ѝ къмъ Софийското е поискано отъ населението на всичкитѣ села, съставяющи тая околия. Прѣхвърлянието селата отъ едни околии въ други става въ интереса на самитѣ села по топографически и икономически причини. За тия прѣхвърляния е изявило желание населението и сж се съгласили мѣстнитѣ окр. съвѣти.

София, 17 Ноември 1889 година.

Министръ на Вжтрѣшнитѣ Дѣла: Ст. Стамболовъ.

Проектъ

ЗАКОНЪ

за въвеждание измѣнения въ административното дѣление територията на България.

Чл. 1. Трѣвненската околия се закрива и се присъединява къмъ Дрѣновската, освѣнъ селата: Войнежа, Вжглювци и Радковци, отъ които първото се присъединява къмъ Еленската околия, а второто и третото — къмъ Търновската.

Чл. 2. Сѣдалището на рупчоската околия се прѣмѣстя отъ с. Чепеларе въ с. Хвойна.

Чл. 3. Сѣдалището на Изворската околия се прѣмѣстя отъ с. Изворъ въ с. Босилеградъ, и околията се прѣименува Босилеградска.

Чл. 4. Орханийската околия се отцѣпва отъ Вратчанското окржжие и се присъединява къмъ софийското.

Чл. 5. Селата: Килифарово, Балванъ, Балванска-Махала, Косарка, Моноя, Катранджии, Ялово и Ново Село се отцѣпватъ отъ дрѣновската и се присъединяватъ къмъ Търновската околия.

Чл. 6. Селото Вѣтренъ се отцѣпя отъ Ихтиманската околия и се присъединява къмъ Пазарджишката.

Чл. 7. Селото Калагларе се отцѣпя отъ Пазарджишката околия и се присъединява на Панагюрската.

Чл. 8. Селата: Дебърщица и Текира се отцѣпватъ отъ Пещерската околия и се присъединяватъ къмъ Пазарджишката.

Чл. 9. Селата: Душанци, Лъжене, Петричъ, Щъркова и Абдуларе се отцѣпватъ отъ Панагюрската околия и се присединяватъ: първитѣ три — къмъ Златишката, а послѣднитѣ — къмъ Пазарджишката.

Чл. 10. Селото Гююмлии се отцѣпва отъ Каваклийската околия и се присъединява къмъ Ямболската.

Чл. 11. Селата: Александрово и Топузларе се отцѣпватъ отъ Казълъ-Агачската околия и се присъединяватъ къмъ Ямболската.

Чл. 12. Селата: Топчии, Дикили-Ташъ, Калово, Дущубакъ и Ашикларската станция се отцѣпватъ отъ Кеманларската околия и се присъединява къмъ Разградската.

Чл. 13 Селото Еленевъ-Долъ се отцѣпва отъ Орханийската околия и се присъединява къмъ Вратчанската.

Чл. 14. Градътъ Копривщица се отцѣпва отъ Овче-Хлѣмската околия и се присъединява къмъ Златишката

Чл. 15. Селото Чуренъ се отцѣпва отъ Рупчоската околия и се присъединява къмъ Пловдивската.

Чл. 16. Селото Бадѫрлии се отцѣпва отъ Конушката околия и се присъединява къмъ Хаджи-Елеската.

Чл. 17. Селото Сатѫ-Бегово се отцѣпва отъ Хаджи-Елеската околия и се присъединява къмъ Конушката.

Чл. 18. Селата: Авренъ, Солуджаалѫ, Сарѫджъръ, Оручъ-Гаази и Кавакъ-Дере се отцѣпватъ отъ Новоселската околия и се присъединяватъ къмъ Провадийската.

Чл. 19. Селото Писанецъ се отцѣпва отъ Балбунарската околия и се присъединява къмъ Руссенската.

Чл. 20. Селата: Дивъ-Дѣдово, Касапларъ, Горни-Иджакъ, Долни-Иджакъ и Керемиденъ се отцѣпятъ отъ Преславската околия и се присъединяватъ къмъ Шуменската.

Чл. 21. Селата: Кечелеръ-Махала, Авджи-Дуванджи и Сюлеменлии се отцѣпватъ отъ Сейменската околия и се присъединяватъ къмъ Ст.-Загорската.

Чл. 22. Селата: Германъ, Гниляне, Св. Врачане и Подгумеръ се отцѣпватъ отъ Новоселската околия и се присъединяватъ къмъ Софийската.

Чл. 23. Селата: Костинъ-Бродъ, Кѫтина, Курило, Петричъ, Шияковци и Маслово се отцѣпватъ отъ Искрешката околия и се присъединяватъ къмъ Софийската.

Чл. 24. Селата: Горни-Камарци, Долни-Камарци и Стрьгелъ се отцѣпватъ отъ Златишката околия и се присъединяватъ къмъ Новоселската.

Чл. 25. Селото Студена се отцѣпва отъ Самоковската околия и се присъединява къмъ Софийската.

Чл. 26. Настоящий законъ влиза въ сила отъ 1 Януарий 1890 година».

А. Байчевъ: Распрѣдѣлението територията въ нашето Княжество не е нѣщо старо, то е именно отъ това врѣме, когато почна да дѣйствува въ България свобода. Тъй като въ него именно врѣме това распрѣдѣление е станало на бързо и при това може би много членове, които сѫ вземали участие въ това, не се били знакоми съ распрѣдѣлението на страната; за това е допуснато, казвамъ, неравномѣрно распрѣдѣление. Цѣлта, както се вижда по самия докладъ е била, щото тѣзи несправедливости, които сѫ станали, да се поправятъ. Мене ми се струва, че съ измѣнението на това распрѣдѣление, както е така, не се достига цѣлта, а ще се почувствува нужда, или да се закриятъ нѣкои окрѫзи, или околии. За потвърждение на това ще приведа единъ примѣръ. Въ членъ 4-й на този законопроектъ се казва, че Орханийската околия се присъединява къмъ Софийский окрѫгъ. Извѣстно е, че този окрѫгъ има само двѣ околии, тогасъ излиза, че като се отнеме тѫзи околия, този окрѫгъ остава само съ една околия. Тогасъ се явява въпросъ: този окрѫгъ да се унищожи съвършенно и да се присъедини къмъ другъ окрѫгъ. Освѣнъ това, отцѣпването на нѣкои села отъ една околия и присъединяването имъ къмъ друга околия ще докара, щото непрѣменно да бѫдѫтъ закрити нѣкои околии, а ако се допустне тѣхното сѫществуване, ще бѫде не умѣстно, тъй като ще останѫтъ съ малко жители. За примѣръ ще взема Новоселската околия. Съ отцѣпването на тѣзи села, за които се говори тукъ, може да се каже, че ще се отнеме $^1/_2$ отъ населението. Селото Авренъ има 350 кѫщи, Солуджаалѫ — 250 кѫщи, Сарѫджъръ — 90 кѫщи, така щото именно тѣзи села съставляватъ една $^1/_2$ отъ цѣлото население и за да може да стане едно равномѣрно распрѣдѣление на територията въ нашето Княжество, азъ ще помоля г-на М-стра Прѣзидента, да оттѣгли този си законопроектъ и да внесе другъ, за коренното распрѣдѣление на територията, който законопроектъ, както се научавамъ, е билъ готовъ. Азъ вѣрвамъ, че съ това ще се постигне цѣлта на този законопроектъ и нуждата, която има, ще се удовлетвори. Извѣстно е, че въ днешно врѣме има окрѫзи, които даватъ само 6 души депутати, а тъй сѫщо има други, които даватъ по 19—21. Разбира се, че тукъ има съвсѣмъ голѣма несправедливость. Послѣ, Орханийската околия ако се отцѣпи, то растоянието, което има между Орхание и Вратца е по-малко отъ това, което е до София и при това ще се минава прѣзъ балканъ. Значи тукъ нѣма да се постигнатъ удобствата, а може би повече зло ще се направи. Тъй като цѣлта на този законъ нѣма да се постигне, защото ако испълнимъ къмъ едни воля или желание, това ще е въ ущърбъ на други; за това азъ ще помоля още единъ пѫть, г-на М-стра Прѣдсѣдателя, да се съгласи, да оттѣгли този си законопроектъ, и да внесе единъ законъ, въ който да е обозначено коренно распрѣдѣление на нашата територия.

М-ръ Стамболовъ: Г-да прѣдставители! Азъ внесохъ това, което намѣрихъ за нуждно: което съмъ могълъ да изработя, него съмъ внесълъ и което съмъ намѣрилъ за полезно Ако г-нъ Байчевъ намира, че закона не е пъленъ, на основание на Конституцията той има право да направи единъ законопроектъ, да го внесе и да се занимае Събранието съ него. Моето М-рство това изработи и до колкото азъ виждамъ днесь настроението и на народа и на г-да прѣдставителитѣ намирамъ, че това може да мине. Ако г нъ Байчевъ може да прокара по-хубави работи, свободенъ е. закона му позволява, ако обича. (Ржкоплѣскания).

Д. Ц. Коцовъ: Г-да прѣдставители! Азъ почти съмъ на сѫщото мнѣние, което каза г-нъ М-стръ Президентъ; защото за територіялното раздѣление трѣбва, разбира се, да се създаде особенъ законъ. Мене ми се чини, че това, което г-нъ М стръ е внесълъ, това е по слѣдствие на осязателни нужди, които сѫ били почувствувани, не имѣйки възможность да сѫществуватъ нѣкои села при онѣзи околии, при които се намиратъ. А независимо отъ това, нека г-нъ Байчевъ си спомни, че г-нъ М-стръ, когато е съставялъ този законопроектъ, се е ржководилъ по указанията на окр. съвѣти, които сѫ изучили условията. На това основание азъ моля г-да прѣдставителитѣ, да не обрьщатъ внимание на г-на Байчева, който иска да създава нови закони. Както му напомни и г-нъ М-стръ, ако негова милость иска да създаде новъ законъ, нека го внесе въ Събранието и ако то дѣйствително го намѣри за полезенъ, ще го приеме съ акламация. Но сега азъ моля да се приеме законопроекта на г-на М-стра по принципъ, и прѣдлагамъ даже да стане сега второто му четение. (Гласове: О о!)

Прѣдсѣд.: Моля г-да прѣдставителитѣ да пазятъ тишина

Ив. Златаровъ: Тъй като, г-да прѣдставители, намирамъ, че искането на г-на Байчева е неумѣстно, по тия съображения, че неговото прѣдложение ще има важность само при второто му четение; че неговитѣ познания върху териториялното раздѣление на България сж толкова, щото нѣма никакво съмнѣние, че не сж лъжица за неговитѣ уста. Именно за това, като намирамъ на пълно за умѣстенъ внесения законопроектъ отъ г-на М-стра Прѣзидента, именно за настоящитѣ нужди на нашето отечество, прѣдлагамъ по принципъ да се приеме законопроекта и да се прѣкратятъ дебатитѣ, понеже нѣма нужда да се говори повече.

Прѣдсѣд.: Г-нъ Златаровъ прѣдлага на основание чл. 14 отъ вжтрѣшний правилникъ, да се прѣкратятъ дебатитѣ. Който не приема това прѣдложение, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Ще туря на гласуване приеманието по принципъ на законопроекта. Който го не приема, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Какъ желае Нар. Събрание: сега ли да се пристжпи къмъ второто четение, или да се прати на коммиссията?

М-ръ Стамболовъ: Азъ ще помоля Нар. Събрание да се проводи законопроекта на коммиссията, защото може би ще има нѣкои измѣнения разумни да се прѣдлагатъ и азъ, ако ги намѣря за приемливи, ще ги приема.

Прѣдсѣд.: Който не приема, щото този законопроектъ да се прати на разглеждание въ коммиссията на М-ството на Вжтр. Дѣла, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Слѣдующий въпросъ на дневенъ редъ е първо четение законопроекта за допълнителния отдѣлъ къмъ оттоманский наказателенъ кодексъ. Г-нъ секретарь ще го прочете.

Секр. Я. Д. Матакиевъ: (Чете):

«Министерство на Правосжднето. No. 7633. 20 Ноемврий 1889 година. гр. София.

До г-на Прѣдсѣдателя на V-то Обикн. Нар. Събрание.

Заедно съ настоящото, имамъ честь да ви испратя, г-не прѣдсѣдателю, 350 екземпляра отъ проекта за допълнителенъ отдѣлъ къмъ оттоманский наказателенъ законъ — злодѣяния и прѣстжпления срѣщу безопасностьта на желѣзно-пжтнитѣ съобщения, за който е послѣдвало Височайшо разрѣшение, съгласно чл. 109-й отъ Конституцията, чрѣзъ тукъ приложений въ прѣписъ докладъ подъ No. 513, отъ 18-й того, за да се внесе въ настоящата сессия на V-то Обикн. Нар. Събрание за обсжждание и приемание.

За приеманието отъ Събранието на прѣпроваждаемия проектъ, моля да ме увѣдомите своеврѣменно.

(Подп.) Министръ Д. Тончевъ.
(Подп.) Главенъ Секретарь Д-ръ Петровъ.
(Подп.) За Началникъ на Отдѣлението Д. Мироновъ».

„На първообразното съ собственната на Негово Царско Височество ржка написано:

„одобрено: Фердинандъ“.

Докладъ до Негово Царско Височество Княза

No. 513.

Господарю!

Съгласно чл. 109-й отъ Конституцията, най-покорно моля Ваше Царско Височество, да благоволите и разрѣшите да се внесе въ настоящата сессия на V-то Обикн. Нар. Събрание, за обсжждание и приемание, тукъ приложения законопроектъ: «Допълнителенъ отдѣлъ къмъ оттоманский наказателенъ законъ — злодѣяния и прѣстжпления срѣщу безопасностьта на желѣзно-пжтнитѣ съобщения».

Сьмъ, Господарю, на Ваше Царско Височество най-покоренъ служитель и вѣренъ подданникъ.

Ст. София, 18 Ноемврий 1889 година.

(Подп.) Министръ на Правосжднето: Д. Тончевъ.
За Началникъ на Отдѣлението: Д. Мироновъ.

Докладъ до V-то Обикновенно Нар. Събрание.

Господа Прѣдставители!

Злодѣянията и прѣстжпленията срѣщу безопасностьта на желѣзно-пжтнитѣ съобщения съставляватъ часть отъ главата за злодѣянията и прѣстжпленията противъ лицата на единъ наказателенъ законъ. Тѣ се прѣдвиждатъ и прѣслѣдватъ съ най-голѣма строгость отъ наказателнитѣ закони на всички Европейски държави. Дѣйствующий, обаче, въ България оттоманский наказателенъ законъ не прѣдвижда тѣзи прѣстжпни дѣяния, ако и да е станало възможно тѣхното извършване у насъ, слѣдъ прокарването на желѣзнитѣ пжтища. Вслѣдствие на тжзи непълнота на Оттоманский Наказателенъ Законъ до днесь сж оставали ненаказани тѣзи, които умишленно или по непрѣдпазливость сж излагали на опасность живота и имота на другиго, като сж въспрѣпятствували движението на влаковетѣ по желѣзнитѣ пжтища, чрѣзъ поставяние на различни прѣдмѣти, чрѣзъ разваляние релситѣ или тѣхнитѣ подпорки, или пъкъ чрѣзъ употрѣбяване на всѣко друго срѣдство, което може да спрѣ влака или да го направи да искочи отъ релситѣ.

За да се попълни тжзи празднота въ дѣйствующий у насъ наказателенъ законъ и да се гарантира за напрѣдъ безопасностьта на желѣзно-пжтнитѣ съобщения, повѣренното ми Министерство приготви приложения тукъ тричленъ проектъ за злодѣянията и прѣстжпленията срѣщу безопасностьта на желѣзно-пжтнитѣ съобщения, който днесь, г-да прѣдставители, се прѣдставлява на ваше разглеждание.

София, Ноемврий 1889 год.

Министръ на Правосжднето: Д. Тончевъ.

Проектъ.

ДОПЪЛНИТЕЛЕНЪ ОТДѢЛЪ

къмъ Оттоманский Наказателенъ Законъ.

Злодѣяния и прѣстжпления срѣщу безопасностьта на желѣзно-пжтнитѣ съобщения.

Чл. 1. Който умишленно въсприпятствува движението на единъ влакъ (convoi) по желѣзний пжть, като поставя каквито и да било прѣдмѣти, като разваля релситѣ или тѣхнитѣ принадлѣжности, или като употрѣбява всѣко друго срѣдство, което може да спрѣ влака или да го накара да искочи отъ релситѣ, наказва се съ окови до десеть години.

Ако отъ това е послѣдвало тѣлесна поврѣда, наказанието е окови не по-малко отъ десеть години.

Ако ли отъ това е послѣдвало смьрть за другиго, наказанието е смьрть.

По сѫщий начинъ се наказва и онзи, който умишленно прѣмѣсти или прѣмахне нѣкой знакъ, прѣдназначенъ за прѣдпазване, или пъкъ като даде лъжовенъ или не даде установения знакъ на желѣзницата.

Чл. 2. Който по непрѣдпазливость стане причана, щото влака на единъ желѣзенъ пѫть да прѣтърпи такова прѣмѣждие, което излага на опасность живота на лицата, които се намиратъ въ или около него, наказва се съ затворъ до една година.

Ако ли отъ това е послѣдвало смърть за другиго, наказанието е затворъ не по-малко отъ двѣ години.

Чл. 3. Всѣко нападение и съпротивление съ сила на чиновницитѣ и служащитѣ на желѣзний пѫть, когато испълняватъ своитѣ служебни обязанности, наказва се споредъ степенъта на вината си по чл. чл. 113 и 114 отъ оттоманский наказателенъ законъ.

Гр. София, Ноември 1889 год.

Министръ на Правосѫдието: Д. Тончевъ».

Прѣдсѣд.: Има ли нѣкой да говори за приеманието по принципъ на този законопроектъ?

Байчевъ: Тукъ, г-да, щѣхъ да говоря доста много по този законопроектъ, но понеже се говори, че Събранието ще основе единъ орденъ за г-да Коцева и Златарева, за гдѣто прѣдлагатъ чл. 14 по принципъ, то . . . . . .

Прѣдсѣд.: Г-нъ Байчевъ! Запрѣщавамъ ви да говорите противъ личности, то е частна работа мѣжду васъ и него.

Турямъ на гласуване приеманието по принципъ на законопроекта. Които го не приематъ, да си вдигнатъ рѫката. (Никой не вдига). Съгласно ли е Нар. Събрание още сега да се пристѫпи къмъ второто му четение, или да се прати въ коммиссията? (Едни гласове: Сега. Други: На коммиссия). Който не приема още днесь да се пристѫпи къмъ второто четение, да си вдигне рѫката. (Меншество). Приема се.

Секр.: Матакиевъ: (Чете):

„ДОПЪЛНИТЕЛЕНЪ ОТДѢЛЪ
къмъ Оттоманский Наказателенъ Законъ.
Злодѣяния и прѣстѫпления срѣщу безопасностьта на желѣзно-пѫтнитѣ съобщения“.

Прѣсѣд.: Който не приема заглавието на законопроекта, както се прочете, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига) Приема се.

Секр.: Матакиевъ: (Чете):

«Чл. 1. Който умишленно въспрѣпятствува на движението на единъ влакъ (convoi) по желѣзний пѫть, като поставя каквито и да било прѣдмѣти, като разваля релситѣ или тѣхнитѣ принадлѣжности, или като употрѣбява всѣко друго срѣдство, което може да спрѣ влака или да го накара да искочи отъ релситѣ, наказва се съ окови до десеть години.

Ако отъ това е послѣдвало тѣлесна поврѣда, наказанието е окови не по-малко отъ десеть години.

Ако ли отъ това е послѣдвало смърть за другиго, наказанието е смърть.

По сѫщий начинъ се наказва и онзи, който умишленно прѣмѣсти или прѣмахне нѣкой знакъ, прѣдназначенъ за прѣдпазване, или пъкъ като даде лъжовенъ или не даде установения знакъ на желѣзницата».

Д-ръ Цачевъ: Г-да Прѣдставители! Тука думата «умишленно» по моето мнение си нѣма мѣстото. Защо? По слѣдующитѣ причини: думата «умишленно» е едно обстоятелство, когато оня, който направи прѣстѫпление, ако го направи неумишленно наказанието му се смѣгкчава, а ако е умишленно, то той трѣбва да прѣтърпи по-тежко наказание. Но сѫда е, който трѣбва да налага наказанието и то е негова работа. Той ще гледа, кое обстоятелство смѣгкчава прѣстѫплението и кое не и споредъ това налага наказание. Слѣдователно, думата умишленно тукъ трѣбва да се заличи, и да се каже: «Който въспрѣпятствува на движението на единъ влакъ» и пр., защото думата умишленно, или неумишленно е обстоятелство умѣгчително. Ако сѫда, който опрѣдѣля наказанието, се убеди, че дѣйствително прѣстѫплението е направено неумишленно, да се намали неговото наказание. Водимъ отъ тия съображения, азъ прѣдлагамъ тѫзи дума, да се заличи.

Дамянъ Цековъ: Взехъ думата да говоря по 3-та ал. на чл. 1, която казва, че ако отъ прѣстѫплението послѣдва смърть, то прѣстѫпника се наказва съ смърть. Дѣйствително внесеното допълнение е къмъ оттоманский наказателенъ законъ, но миналата година, знаете, че бѣше внесенъ цѣлъ наказателенъ законъ и въ самий него не се прѣдвиде смъртно наказание, освѣнъ въ нѣкои само случаи, за убийство на държавний глава и прочее, и пакъ тука споредъ тѫзи аллинея се прѣдвижда смъртно наказание за много по-мѣки случаи. Когато самото Министерство на Правосѫдието, като внесе миналата година законопроектъ за наказателенъ законъ, не прѣдвиждаше въ него смъртно наказание, то това ще бѫде мисля противорѣчие на Общий Наказателенъ Законъ, който, ако не сега, то въ бѫдѫщата сессия ще бѫде внесенъ на ново. За това, прѣдлагамъ тука, въ тѫзи алинея, като най тѣжко наказание да се тури «въ вѣчни окови», и смъртното наказание да се заличи.

Тр. Китанчевъ: Азъ сѫщо, г-да прѣдставители, станахъ да кажа по тоя именно въпросъ нѣколко думи, за който говори и г-нъ Дамянъ Цековъ. Тукъ думитѣ: наказанието е смърть, да се замѣни: Съ нѣкое наказание да рѣчемъ «вѣченъ затворъ въ окови». Желанието у насъ трѣбва да бѫде — полегка легка да се отрьвемъ отъ смъртното наказание, и като върху туй е говорено другъ пѫть, азъ мисля и сега г-да прѣдставителитѣ, тукъ да приематъ да замѣнятъ смъртното наказание съ друго. Трѣбва да се приеме и за това още тъй, че не е още малко наказанието въ окови до животъ.

Колкото за прѣдложението на г-на Д-ръ Цачевъ, азъ не съмъ съгласенъ, да се приеме, защото дѣйствително споредъ законитѣ изобщо по-голѣмо наказание се налага само на такива лица, които умишленно, съ свое щение сѫ направили такива голѣми поврѣди. А неумишленно прѣстѫпление е, когато човѣкъ безъ да ще направи поврѣда, или причини смърть и тогава има пакъ особенно наказание, което се прѣдвижда въ слѣдующия членъ. Тъй щото, думата умишленно да си остане. Но да се измѣни третата алинея на члена, като се каже: «Наказанието е затворъ до животъ въ окови».

П. Вълнаровъ: Г-да прѣдставители! Г-нъ Д-ръ Цачевъ, мисли, че е въ право, като иска исхвърлянието на думата умишленно, понеже въ по-долния членъ се прѣдвижда друго наказание за прѣстѫпления по желѣзно-пѫтната линия по непрѣдпазливость и безъ прѣдварително прѣдначертание. Азъ само ще ви помоля, да се съгласитѣ, както и г-нъ М-ръ, да се съгласи, щото отъ тоя

членъ 2 алинея да се изхвърли, защото наказанието по-тѣжко отъ 10 години за такива повръди е много, а да си остане сѫщото наказание поне каквото прѣдвижда първата алинея именно «въ окови до 10 години». Азъ сѫщо се присъединявамъ къмъ г-на Китанчева и Цекова, щото въ 3 алинея смъртното наказание да се замѣни съ вѣчни окови, защото ний се стараемъ и трѣбва да се стараемъ, щото смъртното наказание у насъ по-рѣдко да се прилага. Толковъ повече за туй прѣстѫпление ще бѫде достатъчно наказание до животъ въ окови. Тъй щото, моето прѣдложение е: въ втората алинея да остане наказанието, както е въ първата и въ третата алинея поддържамъ да се замѣни смъртното наказание съ затворъ до животъ, както прѣдлага г-нъ Дамянъ Цековъ.

Д. Коцовъ: Г-да прѣдставители! Отъ това, което казаха тримата г-да прѣдговорившы, азъ нѣма да се съглася, нито съ едного, за да стане измѣнение въ тоя членъ, защото ще попитамъ понѣ единъ отъ тѣхъ, които толкова сѫ великодушни къмъ тия разбойници, ще попитамъ именно г-нъ Вълнаровъ, да ми каже: ако той се качи на трена и единъ вагабонтитъ да спъне трена и да опропасти може би хилядо души, какъ ще погледне той на такъвъ човѣкъ? По-добрѣ е на такъвъ вагабонтинъ да му отсѣкатъ главата, да го нѣма на свѣта! Затова азъ прѣдлагамъ да се приеме члена, както си е въ законопроекта.

Свящ. Франговъ: И азъ се съгласявамъ съ мнението на г-на Китанчева и г-на Цѣкова, защото и азъ мисля да се махне отъ тукъ думата «смърть», а да се каже: «до животъ въ строгъ тъмниченъ затворъ». Защото, г-да прѣдставители, смъртното наказание не е такова, което да плаши много хората, за туй по-добрѣ е да бѫде затворъ, отъ колкото смърть. Миналата година се говори дълго и широко по това смъртно наказание и се съгласихме само въ нѣкои случаи да се прилага, затуй сега азъ се съгласявамъ да се приеме члена, както се прѣдложи отъ г-на Китанчева и г-на Цекова.

Байчевъ: Прѣди да говора врьху самия членъ, прьво ще поблагодаря на моя колегъ и товарищъ по профессия г-нъ Коцова, че не прѣдложи чл. 14 (Прѣдсѣд.: На прѣдмѣта говорете. Да не се сърдите, когато и васъ нападатъ). Мене ме прѣдизвикаха. Г-нъ Коцовъ може да каже съ единъ тонъ ..... (Прѣдсѣд.: Моля ви се говорете на прѣдмѣта, не прѣдизвиквайтѣ нападение). Мене като ме нападатъ нищо не говорите. (Прѣдсѣд.: Ако искате да не ви нападатъ, не нападйхте и вий). Дѣйствително, г-да прѣдставители, каквото е прѣстѫплението, такова трѣбва да бѫде и наказанието, но отъ друга страна наказанието има за цѣль сѫщеврѣменно едно да бѫде запазено едно общество отъ това лице, което може да е направило нѣкоя пакость, за да не повтори то още единъ пѫть това, което е направило, но и въ сѫщото врѣме и за да може да се наложи едно физическо наказание, именно врьху това лице, което е направило прѣстѫплението. Азъ мисля, че по-голѣмо наказание на дали би имало за единъ прѣстѫпникъ, за единъ вагабонтинъ, както казва г-нъ Коцовъ, който е докаралъ смърть на хора отъ това да го туримъ пожизненно въ тѣжки окови. Едно наказание, което се налага моментално, не е наказание. А наказание е това, което да може да има морално влияние, когато то се продължава доволно дълго врѣме. Ако тукъ рѣчемъ такова лице да се тури въ затворъ, то ще испита повече наказание, отъ колкото моментално се умьртви, заради това и азъ се присъединявамъ къмъ мнението на всички, които казаха наказанието «смърть», да се замѣни съ пожизненни вѣчни окови.

М-ръ Тончевъ: Г-да прѣдставители! Ако въ турската империя бѣхѫ построени желѣзни пѫтища, още въ 1857 година, когато е издаденъ дѣйствующия сега у насъ Отоманский Наказателенъ Законникъ, г-да ораторитѣ, които днеска исказахѫ такива хубави начала по поводъ за неприемание смъртното наказание и хуманни не щѣхѫ да иматъ случай да ги-искажатъ въ Събранието защото още тогава — прѣзъ 1857 г. — щѣхѫ да се прѣдвидятъ въ упомѣнатия кодексъ наказания за прѣстѫпленията по желѣзно-пѫтнитѣ съобщения.

Построяването на желѣзници въ територията на България се захваща сега, и сега се усѣти непълнотата на Отоманский Наказ. Законъ въ отношение на прѣстѫпленията по желѣзно пѫтнитѣ съобщения. Азъ чѣкахъ да искажатъ всичкитѣ желающи г-да прѣдставители своето мнение по прѣдлагаемия законопроектъ и да видя, дали нѣкое отъ направенитѣ прѣдложения ще бѫде приемливо, но, за съжаление, ни едно отъ тѣхъ не се оказа, както ще изложа по-долѣ, отъ естество да бѫде прието.

Най напрѣдъ мнението на г-на Д-ра Цачева бѣ, да се изхвърли думата умишленно, за това, защто тя се разрѣшава отъ само себе си, понеже изразявала умѣгчающа вината обстоятелство. По мнението на Д-ръ Цачева азъ нѣма да говоря много защото вѣрвамъ, че никой отъ г-да прѣдставителитѣ нѣма да го приеме за основателно и разумно. Азъ се чудя даже, какъ г-нъ Д-ръ Цачевъ може да направи такова прѣдложение, когато той самъ, прѣдполагамъ, не веднажъ е виканъ въ сѫдилищата по углавни дѣла да дава мнение: дали единъ прѣстѫпникъ е дѣйствувалъ съ здравъ умъ, или не, когато е извьршвалъ прѣстѫплението. Това мнение се изисква отъ докторитѣ, за да се опрѣдѣли умисьлта, злата воля, съ който е дѣйствувалъ и които е проявявалъ прѣстѫпника. Разбира се, че на лицето, което е извьршило едно прѣстѫпление умишленно, трѣбва да се наложи по-тѣжко наказание, отъ това, което би трѣбвало да му се наложи, ако бѣше извьршило прѣстѫпление по непрѣдпазливость, по невнимание. По тѣзи съображения, прѣдложението на г. Д-ра Цачева не може да се приеме. Освѣнъ това ний, днесь не създаваме новъ наказателенъ законъ, за да можемъ да унищожаваме квалификацията на прѣстѫпленията (на умишленни, неосторожни и случайни), а правимъ само едно допълнение къмъ дѣйствующия, който прѣдвижда прѣдумишленни, умишленни и неосторожни прѣстѫпления. Прочее и по това съображение прѣдложението на г-на Д-ръ Цачевъ е неприемливо. Сега, г-да прѣдставители, минувамъ къмъ мнението на г-да Китанчевъ, Вълнаровъ, Цековъ, Свящ. Франговъ за неприемането на смъртното наказание, прѣдвидено въ 3-а алинеа, на чл. 1-й. Азъ ще обърна вниманието ви, г-да прѣдставители, още веднажъ на това обстоятелство, че днесь ний не създаваме новъ наказателенъ кодексъ, а само допълняме съ нѣколко члена дѣйствующия, въ който има прѣдвидено смъртно наказание за убийство (чл. 163, 170, 174). Затуй ще бѫде не само несправедливо, но и невъзможно да не приемемъ сѫщото прѣдложение и въ прѣдлагаемото допълнение.

И наистина, справедливо ли ще бѫде единъ убиецъ, който е огнелъ живота на нѣкои лица, умишленно като е подпалилъ кѫщата, въ която сѫ се намирали, да се накаже съ смърть, а този убиецъ, който прѣсѣче живота на повече души, умишленно като направи трена да искочи отъ релситѣ, да се не накаже съ сѫщото наказание — съ смрьть? Очевидно е, че не. Прѣдъ видъ

на това, сега трѣбва да се приеме смъртното наказание а въ бждащитѣ сесии на Нар. Събрание, когато се внесе исцѣло наказателенъ кодексъ, ще се рѣши: дали трѣбва да има смъртно наказание или не; тогава при разглеждането на новия кодексъ, може да се прѣдлага унищожението на смъртното наказание. Сега-же, повтарямъ ний не създаваме новъ наказателенъ законъ, а само допълняме дѣйствующия.

Г-нъ Вълнаровъ обаче направи друго прѣдложение, именно: да се унищожи втората алинеа отъ членъ 1-й, и то за това, защото за тѣлесно поврѣждание се прѣдвиждало много тѣжко наказание. Наистина, г-да прѣдставители, ако вземете не само втората алинея, но и първата даже, ще видите, че наказанието въ тия случаи е много по-голѣмо отъ това, което е прѣдвидено за сѫщитѣ тѣлесни поврѣждания въ Огоманский Наказателний Законъ. И това се вижда отъ 177-й членъ, споредъ който прѣстѫпника, който умишленно удари нѣкого, та му отсѣче единъ членъ или му причини недѣйствување, наказва се съ окови до 10 години. А членове 178 и 179 прѣдвиждатъ ударяние и наранявание по-легки, които се наказватъ съ затворъ отъ три месѣци до три години (чл. 178) и съ затворъ отъ единъ месѣцъ до двѣ години (чл. 179).

Но така е на всѫдѣ: всичкитѣ европейски наказателни кодекси наказватъ прѣстѫпленията по желѣзно-пѫтнитѣ съобщения — напр. тѣлеснитѣ поврѣди причинени при искачването на влака отъ релситѣ —по-строго, отъ колкото се наказватъ сѫщитѣ тѣлесни поврѣждания, причинени на едно лице съ простъ ударъ. И това е понятно: послѣдствията отъ искачането на влака сѫ ужасни—убиватъ се или се нараняватъ извѣднажъ множество пѫтници или служащи. Нѣкога заедно съ другитѣ лица отъ крушението на влака. Може да загинѫтъ и сѫщи за отечеството лица. Обясненията, които ви наведохъ до тукъ, вѣрвамъ сигатъ да убѣдятъ всичкитѣ, че членъ пьрвий трѣбва да се приеме неизмѣненъ. Независимо отъ това, азъ считамъ, г-да прѣдставители, за своя обязанность да помоля да се изличи отъ члена френската дума convoi и да обясня думата «влакъ». Подъ думата влакъ трѣбва да се разбира не само трена т. е. локомотивъ, който влачи нѣколко вагона (товарни или пассажерски), но подъ тѫзи дума трѣбва да се разбира въобще всичкия материалъ, който се движи, безразлично дали влака ще е товаренъ или пассажерски тренъ, или, ще бѫде само локомотивъ съ кюмюрнитѣ кола, или дрезина и др. т.

П. Зографски: Г-да прѣдставители! И азъ съмъ единъ отъ ония, които не обичатъ смъртьта, обаче не въ този случай, гдѣто трѣбва да вземемъ прѣдъ видъ, какво е прѣстѫплението, именно, че тукъ се говори: «който умишленно извади нѣкой релсъ отъ желѣзний пѫть, за да може да искочи трена». Прѣдставете си, г-да прѣдставители, че утрѣ, като се затвори Камарата и вий всички се накачите въ желѣзницата, за да си отидите и единъ злонамѣренъ човѣкъ отива прѣзъ нощьта и изважда нѣколко релси и вий всички отивате кой знае кѫдѣ. (Смѣхъ. Тропание.) И каква ще бѫде сѫдбата на вашитѣ дѣца и вашитѣ семейства? (Прѣдсѣд.: Моля г-да прѣдставителитѣ да не тропатъ.) Прѣдставете си още и другъ случай, че става нужда да се испрати една дружина войска на нѣкѫдѣ по желѣзницата и нѣкой злонамѣренъ човѣкъ, било че е билъ подкупенъ, било по други начинъ, отива да избие толкова млади момчета — синове на България — какво впечатление ща ви направи това? За това, като имамъ прѣдъ видъ голѣмитѣ ужаси, които могѫтъ да станатъ съ такова прѣстѫпление, азъ съмъ на мнение, че трѣбва да оставимъ члена, както е въ законопроекта — да има смъртно наказание—защото послѣдствията сѫ много голѣми. Не е като да убиешъ единъ човѣкъ, а тукъ се прѣдставя случай, когато могѫтъ да бѫдѫтъ избити 50, 100, 200—300 души. Прѣдставете си, че единъ международенъ тренъ, който носи скѫпи хора, бѫде заставенъ да излѣзе изъ линията и по злоумишленность хората пострадатъ, и тоя човѣкъ, който е причинилъ това, ако се накаже съ вѣчни окови, какво впечатление ще направи на ония хора вънъ въ Европа това нѣщо? Набиватъ се толкова души и убийцата, така да се каже, се наказва съ вѣчни окови! Това като се има прѣдъ видъ, добрѣ ще бѫде да си остане члена, както е въ законопроекта.

Тр. Китанчевъ: Г да прѣдставители! Азъ станахъ да кажа нѣколко думи въ отговоръ на г-на М-ра на Правосѫдието, който ни увѣряваше, че въ цѣлий свѣтъ, въ всичкитѣ държави има смъртно наказание за такива прѣстѫпления, каквито се прѣдвиждатъ тукъ. Нека ми позволи г-нъ М-ръ, да не се съглася съ неговото мнение, защото до колкото и ний знаемъ, има държави на свѣта, въ които смъртното наказание е съвсѣмъ запрѣтено, тъй щото не е въ цѣлий свѣтъ, а може би въ повечето части на свѣта е прието за подобно прѣстѫпление смъртно наказание. Г-нъ М-ръ на Правосѫдието отблъсва нашото мнение, че не трѣбвало да се замѣнява въ тоя случай смъртното наказание съ окови до животъ, на това основание, че прѣстѫплението било голѣмо. Това сѫщото доказателство, особенно разви и г-нъ Зографски, както го чухъ, който ни прѣдстави такива ужаси, че, може би, ний като се врьщаме да стане нѣщо съ трена. Никой нѣма да отрича, че прѣстѫплението, което се прѣдвижда въ тоя законопроектъ, е голѣмо. Ний всички съзнаваме, че това прѣстѫпление е едно отъ най-ужаснитѣ, но отъ друга страна, при всичкитѣ ужаси на прѣстѫплението, ний сме по принципъ противъ смъртното наказание, за това говоримъ, че и тукъ смъртното наказание трѣбва да се замѣни съ доживотенъ затворъ. Отъ друга страна, г-нъ М-ръ на Правосѫдието казва, че той иска да остане тъй, както е въ проекта, за това, защото сега дѣйствующий у насъ Огомански Наказ. Законъ прѣдвиждалъ много случаи, гдѣто да се прилага смъртното наказание. И това нѣщо ний го знаемъ, но то не може да ни задължава да мислимъ, че и за напрѣдъ трѣбва да практикуваме онова, което се практикува сега и което сме признали за нѣщо отминало вѣка си, за нѣщо назадничаво вече. Наистина, ний не правимъ тукъ наказателенъ законъ, както и самъ г нъ М-ръ каза, но защо ний да не можемъ, въ дадений случай, да отмѣнимъ смъртното наказание? Когато дойде врѣме да съставяме общъ наказ. законъ и тамъ ще си кажемъ мнението, но понеже сега тукъ ни се прѣдставя случая, защо и тукъ да не го искажемъ? Туй не е прѣстѫпление. Миналата година, когато се внесе законопроекта за наказ. законъ, всички вий, г-да прѣдставители, бѣхте тука и знаете, че въ твърдѣ малко случаи, въ 2—3 само, се прѣдвиждаше смъртно наказание и тогава пакъ имаше хора, които възстанаха противъ него и казаха, че съвсѣмъ не трѣбва да сѫществува. Даже, мисля, че и самъ г нъ М ръ като видѣ, че само въ 2—3 случая и то за политически прѣстѫпления, а именно за убивание на държавний глава, се прѣвиждаше смърть, вѣрвамъ, че ще се съгласи, че въ тоя случай трѣбва да се махне смъртното наказание. Относително това, че не сме прѣдставили никакви доказателства по тоя въпросъ, могѫ да отговора, че понеже ний по принципъ не обсѫждаме въпроса, за

туй не се постарахме по-дълго да изкажемъ доказателствата си и за туй не спомѣнахме, че принципа на наказанието не трѣбва да бѫде отмѫщение. Могло би много нѣщо още да се каже върху този въпросъ, но понеже ний не гласуваме наказателенъ законъ, а говоримъ върху дадений случай, за това, казвамъ, ясно и чисто, че и въ тоя случай да не се прилага смъртното наказание, а да остане доживотенъ затворъ. Така щото не е туй тъй, както каза г-нъ М-ръ, че не сѫ имали рѣшително никакви основания нашитѣ мнения за замѣнението на смъртното наказание съ доживотенъ затворъ. Имаме основания, които сме изказали и на тѣзи основания ний молимъ народното прѣдставителство да приеме нашото мнение. Колкото за това, гдѣто г-нъ Зографски бие много на нашитѣ чувства, че и ний можемъ да пострадаме отъ такова нѣщо, то е случайность, и само съ такива заплашвания закони не могѫтъ да се приематъ.

М-ръ Тончевъ: Г-да прѣдставители! Азъ не казахъ, че въ цѣлий свѣтъ наказанието за желѣзнопѫтнитѣ прѣстѫпления е смъртъ, а казахъ, че почти въ всичкитѣ кодекси на свѣта такива прѣдстѫпления, каквито се прѣдвиждатъ въ първия членъ, се наказватъ по-строго отъ подобнитѣ тѣмъ, извършени по другъ начинъ. Най главний въпросъ, който заинтересува повече отъ г-да ораторитѣ — а такива мимоходомъ, казано, бѣхѫ повече училищни инспектори — е смъртното наказание. (Китанчевъ: Тукъ нѣма инспектори и учители, а има прѣдставители). Г-да прѣдставители! Ако земете дѣйствующия у насъ наказателенъ законъ, който ще дѣйствува заедно съ гласуваного днесь допълнение, ще видите, че който умишленно подпали една проста колиба и съ това лиши отъ животъ нѣкого, наказва се съ смъртъ, който убие нѣкого за да го обере, наказва се тоже съ смъртъ.

Като се има това прѣдъ видъ, какво трѣбва да бѫде наказанието за тогова, който направи да дерайра трена и съ това прѣсѣче живота на мнозина? И дума не ще, че наказанието трѣбва да е сѫщото — смъртъ. За това трѣбва да се не забравя, че не може да се приеме въ допълнението принципъ противенъ на този, който е освѣтенъ въ самия отомански наказателенъ законъ. Принципъ — да се не приема смъртно наказание — може да се прѣдлага само тогава, когато се прѣдстави за разглеждание цѣлъ наказателенъ кодексъ.

Прѣдсѣд.: Желае ли Нар. Събрание, още да се говори? (Гласове: Не желае). Ще дамъ на вотиране членъ 1-й, както се прочете отъ г-на секретаря. Който не приема члена, както се прочете, да си вдигне рѫката. (Меншество). Приема се.

Секр. Матакиевъ: (Чете):

«Чл. 2. Който по непрѣдпазливость стане причина, щото влака на единъ желѣзенъ пѫть да прѣтърпи такова прѣмеждие, което излага на опасность живота на лицата, които се намиратъ въ или около него, наказва се съ затворъ до една година.»

Ако ли отъ това е послѣдвало смъртъ за другиго, наказанието е затворъ не по-малко отъ двѣ години.

Прѣдсѣд.: Който не приема чл. 2-й, както се прочете отъ г-на секретаря, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Секр. Матакиевъ: (Чете):

«Чл. 3. Всѣко нападение и съпротивление съ сила на чиновницитѣ и служителитѣ на желѣзний пѫть, когато испълняватъ своитѣ служебни обязанности, наказва се споредъ степенъта на вината си по чл. чл. 113 и 114 отъ отом. нак. законъ.»

Прѣдсѣд.: Който не приема чл. 3-й, както се прочете, да си вдигне рѫката. (Никой не вдига). Приема се.

Кога желае Нар. Събрание да стане третото четение? (Гласове: Сега). Съгласно правилника най рано въ идущото засѣдание може да стане третото четение.

Третий въпросъ на дневенъ редъ е: съобщение едно прѣдложение отъ Финансовото Министерство за да се отпусне 150 дюлюма правителственна земя на жителитѣ отъ село Ивановци, Видинска Околия.

Г-нъ секретарь ще прочете писмото на г-на М-ра.

Секр. Матакиевъ: (Чете):

«Министерство на Финанситѣ. Отдѣление за държ. имоти, горитѣ, земледѣлието и търговията. No. 44,625. Ноември 17-й день 1889 год. Гр. София.

Г-ну Прѣдсѣдателю на V-то Обикн. Нар. Събрание въ София.

Господине Прѣдсѣдателю!

Жителитѣ на с. Ивановци, Видинска околия, съ прошение отъ мин. 1888 г. до Видинский Окр. Управитель, молили да имъ се отстѫпятъ 150 дюлюма отъ правителственната земя, подъ название «Ивановско бранище». Това прошение Окр. Управитель прѣпратилъ за разглеждание отъ Видинската Окр. Постоянна Коммиссия. Въ засѣданието си на 24 Ноември м. г., рѣчената Коммиссия, като разгледала това прошение и като взема прѣдъ видъ, че селото Ивановци, което състояло отъ 32 кѫщи имало за обработване само около 200 дюлюма земя съ журналното си постановление подъ No. 150, исказала мнение да се удовлетвори молбата на жителитѣ отъ рѣченото село Ивановци.

Прѣдъ видъ на горѣизложеното, честь имамъ, да ви моля, г-не Прѣдсѣдателю, да благоволите, да внесете този въпросъ въ едно отъ засѣданията на настоящата сессия на Нар. Събрание, за да го разгледа и да се разрѣши да се отстѫпятъ на жителитѣ отъ с. Ивановци, Видинска околия за обработване 150 дюлюма земя отъ правителственната, подъ название «Ивановско бранище», подъ една цѣна, която отъ послѣ да се опрѣдѣли отъ Видинската Окр Постоянна Коммиссия.

Министръ: Ив. Саллабашевъ».

Прѣдсѣд.: Има ли нѣкой да говори върху прѣдложението на г-на М-ра?

Д-ръ Цачевъ: Г-да нар. прѣдставители! Тукъ ви се прѣдлага да се отстѫпи 15.000 дюлюма земя. (Смѣхъ). Вий видите, че на това население, трѣбва да се отстѫпи тѫзи земя. Ако стои необработена, както има и др. подобни, не може да донесе полза на държавата, а ако отстѫпимъ да се работи, то ще има и самото правителство повече приходъ, а и тѣ ще гледатъ да работятъ повече. Трѣбва да не се колебаемъ и безъ да губимъ врѣме да отстѫпимъ тая земя, защото държавата ще има полза. Колкото повече праздна стои тая земя, толкова повече нѣма да принесе полза на държавата, а инъкъ ще плаща десятъкъ и държавата ще се ползува отъ нея.

Прѣдсѣд.: За освѣтление на въпроса, ще кажа на г-да прѣдставителитѣ, че земята, която се отстѫпва, не е съ хиляди, а е сто и петдесетъ дюлюма.

Д. Ц. Коцовъ: Г-да прѣдставители! Мене ми се струва, че повече да се говори не трѣбва; само ще благодаря на Дрѣновския прѣдставитель г-на Д-ра Цачева, който е толкова благороденъ да

отстжни 150 дюлюми земя на хора, които нѣматъ педи земя да си пасжтъ добичетата. (Смѣхъ).

Прѣдсѣд.: Желае ли Нар. Събрание да се говори още по това прѣдложение? (Гласове: Не желае). Ще дамъ на вотирание. Който не приема прѣдложението на г-на М-стра, както се прочете отъ г-на секретаря, да си вдигне ржката. (Меншество). Приема се. Дневния редъ е исчерпанъ. За идущия дневенъ редъ ще има трето четение на допълнителния отдѣлъ къмъ Огоман. Наказ. Законъ и закона за пощитѣ и телеграфитѣ. — Има ли нѣкой да прѣдлага нѣщо за идущий дневенъ редъ?

Д. Ц. Коцовъ: Г-да прѣдставители! Коммиссията по М-вото на Нар. Просвѣщение има честь да съобщи, че е разгледала законопроекта за издирвание на старини и пр. и че е готова да го докладва въ идущото засѣдание. На основанне на това, че коммиссията, както миналата, тъй и тая година е разгледала тоя законопроектъ и не е направила никакви важни измѣнения въ него. Моля, Нар. Събрание да рѣши, да се постави докладвание на тоя законопроектъ на прьвъ дневенъ редъ безъ печатанъ докладъ.

Прѣдсѣд.: Коммиссията по М-ството на Нар. Просвѣщение е приготвила за докладвание закона за издирвание старини и пр. и моли Нар. Събрание да ѝ се позволи да докладва безъ печатанъ докладъ. Който не приема това прѣдложение, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Д-ръ Стояновичъ: Г-да прѣдставители! Коммиссията по М-вото на Вжтрѣшнитѣ Дѣла тоже е готова съ доклада по законопроекта за избирателний законъ. Въ този законопроектъ сжществени измѣнения не станаха, — ако и да станаха нѣкои малки промѣнения, — и за туй моля Народ. Събрание, да приеме, да се положи на дневенъ редъ и да се докладва безъ печатанъ докладъ.

Китанчевъ: Г-да прѣдставители! Сами знаете, че закона за изборитѣ — избирателний законъ — е най-важенъ законъ, който ще гласувате въ тази сессия. Какви измѣнения е направила коммиссията, желателно е да ни каже. Знаете, че много мъчно се слуша, когато говори докладчика и много мъчно може да се запомни, какво казва и какво е направила коммиссията; за това бихъ молилъ да ни даджтъ печатанъ докладъ, да го обмислимъ и когато се докладва да знаемъ, какво правимъ. Колкото за това, че имало малко измѣнения, ще кажа, че колкото по-малко сж направени толкова по-скоро ще се прочетжтъ и по-лесно е да се напечататъ. Моля да се рѣши, да бжде початанъ доклада и да се раздаде на г-да прѣдставителитѣ.

Прѣдсѣд.: Г-нъ Д-ръ Стояновичъ казва, че не сж направени сжществени измѣнения въ закона, и мисли, че нѣма какво да печатимъ.

Д-ръ Стояновичъ: Наистина, ако бѣха такива измѣненията, които можѣха да разубѣдятъ г-на Китанчева, да приеме прѣдставений отъ правителството проектъ, тогава и азъ бихъ пове помолилъ да се печата доклада, но понеже измѣненията се състоятъ въ редакционни поправки, нѣкои малки измѣнения въ наказателната часть на закона, напр., че едно наказание се е промѣнило отъ 3 на единъ месѣцъ, то моля г-на Китанчева да каже, дали такъвъ докладъ — печатанъ даже да бжде — ще го накарада измѣни своитѣ взглядове къмъ тоя законъ? За това моля г-на Китанчева, като вѣрва намоитѣ думи, да се съгласи да приеме това прѣдложение, за да не ставатъ излишни разноски на Нар. Събрание.

Тр. Китанчевъ: Относително разноситѣ по печатанието на доклада, мисля, да не говоримъ, защото ний правимъ по-голѣми разноски за по маловажни нѣща, а пакъ тукъ гледами за напечатванието на единъ листъ отъ докладъ на една коммиссия. Тъй щото доказателството не е истинно. Ако само цифри сж промѣнени, то сьмъ съгласенъ. Но благодаря на коммиссията, гдѣто е направила такива измѣнения . . . .

Прѣдсѣд.: Ще дамъ на вотирание въпроса. Който не приема прѣдложението на г-на Д-ръ Стояновичъ, щото да се не печата доклада на коммиссията по избирателния законъ, да си вдигне ржката. (Никой не вдига). Приема се.

Д. Кознички: Прѣдлагамъ утрѣ да има засѣдание.

Прѣдсѣд.: Ще дамъ на вотирание прѣдложението на г-на Кознички. Който не приема да имаме утрѣ засѣдание, да си вдигне ржката. (Меншество). Значи, утрѣ ще имаме засѣдание

Д-ръ Цачевъ: На основание чл. 107 отъ Конституцията правя слѣдующото запитване къмъ г-на М-ра на войната: «истина ли е, че правителството е направило распорѣждание за купуване пушки отъ системата «Манлихеръ» за Българската армия и пр.?».

Прѣдсѣд.: Моля г-на Д-ра Цачева да поднесе запитването си на Бюрото.

Д-ръ Цачевъ: (Занася запитването на Бюрото).

Ст. Задгорски: Правя прѣдложение да се постави на дневенъ редъ тълкуването на чл. 11-й отъ закона за Българското подданство, тъй като въ едно отъ миналитѣ засѣдания не му се даде правилно тълкуване или не се занимава специално Нар. Събрание съ неговото тълкуване.

Прѣдсѣд.: Има ли още нѣщо да прѣдложи нѣкои за идущия дневенъ редъ? (Нѣма).

Засѣданието се закрива.

(Закрито въ 4 часа 20 минути слѣдъ пладнѣ).

Прѣдсѣдатель: **П. Славковъ.**

Подпрѣдсѣдатели: **Д. Петковъ.** **Ив. Антоновъ.**

Секретари: **Зах. Градинаровъ.** **Ив. Златаревъ.** **Геор. Пѣневъ.** **Антонъ Байчевъ.** **Ив. Халачевъ.** **Иор. Симеоновъ.**

Секретари: **Ат. Гр. Каракашевъ.** **Д-ръ Сарж-Ивановъ.** **Христо Лѣкарски.** **Д-ръ Стояновичъ.** **Т. Кировъ.** **Я. Д. Матакиевъ.**

Ревизоръ на стенографическото бюро при Нар. Събрание: **Д. Иовевъ.**